

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U002887

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-06-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельниченко Максим Олександрович

2. Maksym Melnichenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка

Дата захисту: 17-06-2026

Спеціальність за освітою: Промислове та цивільне будівництво

Місце роботи здобувача: Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125622

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, Черкаси, Черкаський р-н., 18031, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 13266

Повне найменування юридичної особи: Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125622

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, Черкаси, Черкаський р-н., 18031, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125622

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, Черкаси, Черкаський р-н., 18031, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.61.33

Тема дисертації:

1. Трансформація управління економічним розвитком регіонів України в умовах децентралізації
2. Transformation of economic development of regions of Ukraine management in conditions of decentralization

Реферат:

1. Дисертаційну роботу присвячено обґрунтуванню теоретико-методичних засад і розробленню практичних рекомендацій з удосконалення процесів управління економічним розвитком регіонів України в умовах децентралізації. На основі концептуального базису дослідження процесів управління економічним розвитком регіонів зроблено висновок про його багатоаспектний та міждисциплінарний характер, фундаментом якого виступають теорії регіонального економічного зростання та розвитку, дослідження змісту яких дозволило автору систематизувати їх за чотирма напрямками: неокласичні теорії, теорії кумулятивного зростання, нові теорії регіонального зростання та інші теорії. Систематизовано переваги та обмеження кожної групи теорій, що були виявлені на основі їх порівняння, які надають можливість гнучкої орієнтації при їх практичному застосуванні. Сформовано концептуальний базис процесу управління економічним розвитком регіонів, в якому представлені авторські трактування дефініцій «регіон» в широкому

та вузькому змісті, «регіональне управління», які досить повно характеризують визнану систему наукових підходів та концепцій. Запропоновано власну систематизацію теоретичних поглядів на «економічний розвиток» у різних наукових теоріях із виділенням спектру ключових складових даного процесу, в основу якої покладено кейнсіанські, неокласичні моделі та новітні теорії розвитку економічних систем. На підставі узагальнення теоретичних викладок конкретизовано зміст поняття «управління економічним розвитком регіонів». Проаналізовано трансформацію управлінської парадигми регіонального розвитку, що полягає у переході від фрагментарного кон'юнктурно орієнтованого використання території до концепції цілісного соціально-еколого-економічного розвитку. Обґрунтовано формування нового стратегічного бачення регіонального простору, зміну напрямів його перетворення та характеристик розвитку. Розроблено модель інституційної трансформації регіональної економічної системи, яка передбачає еволюційний та революційний шляхи змін економічних інститутів. Проведено типологізацію трансформаційних перетворень регіональних економічних систем за траєкторією розвитку, характером інституційних змін, співвідношенням формальних і неформальних норм, типом зворотного зв'язку та стабільністю трансформованої системи; тип трансформації визначено як проміжний стан переходу між фазами розвитку. Сформовано методичний підхід до оцінювання трансформації інституційної системи регіону на основі принципу конгруентності норм та інститутів, що визначає успішність їх імпорту в умовах децентралізації. В дисертації визначено та науково обґрунтовано напрями і пріоритети реалізації регіональних стратегій соціально-економічного розвитку, актуальні для регіональних економічних систем України в умовах децентралізації. Розроблено поетапну систему основних напрямів управління економічним розвитком регіонів України, а також сформовано методологічний каркас регулювання та оцінювання ефективності реалізації регіональних стратегій соціально-економічного розвитку. Запропонований підхід може використовуватися як комплексна методологічна база для розроблення, впровадження та моніторингу ефективності управління економічним розвитком регіонів. Здійснено моделювання процесів взаємодії економічних агентів регіональної економічної системи на основі партнерської моделі державно-приватного партнерства, що ґрунтується на поєднанні ключових конструктів трансформації інституційної системи регіону. Запропоновано багатовимірний підхід до оцінювання процесів трансформації інституційної системи регіону, який дає змогу враховувати як інтегрований вплив управлінських трансформацій на економічний розвиток регіону, так і пофакторний вплив окремих параметрів. У межах дослідження побудовано дві економіко-математичні моделі: перша відображає сукупний вплив процесів управління в інституційній системі регіону, друга – диференційований вплив окремих управлінських компонентів. Розроблено механізм розвитку інституту державно-приватного партнерства в межах інноваційних кластерів, який інтегрує економічні, організаційні, мотиваційні, правові та інституційні складові. Запропонований механізм розглядається як інструмент державного регулювання, спрямований на узгодження інтересів суб'єктів та об'єктів управління і подолання інституційних протиріч у процесі реалізації партнерських проєктів.

2. The dissertation work is devoted to the substantiation of theoretical and methodological principles and the development of practical recommendations for improving the processes of managing the economic development of the regions of Ukraine in the conditions of decentralization. Based on the conceptual basis of the study of the processes of managing the economic development of the regions, a conclusion is made about its multifaceted and interdisciplinary nature, the foundation of which is the theories of regional economic growth and development, the study of the content of which allowed the author to systematize them in four directions: neoclassical theories, theories of cumulative growth, new theories of regional growth and other theories. The advantages and limitations of each group of theories that were identified on the basis of their comparison, which provide the possibility of flexible orientation in their practical application, are systematized. The conceptual basis of the process of managing the economic development of the regions is formed, which presents the author's interpretations of the definitions of "region" in a broad and narrow sense, "regional management", which quite fully characterize the recognized system of scientific approaches and concepts. The author proposes his own systematization of theoretical views on "economic development" in various scientific theories with the allocation of a spectrum of key components of this process, which is based on Keynesian, neoclassical models and the latest theories of the

development of economic systems. Based on the generalization of theoretical calculations, the content of the concept of "management of economic development of regions" is specified. The transformation of the management paradigm of regional development is analyzed, which consists in the transition from fragmentary, opportunistically oriented use of the territory to the concept of holistic socio-ecological and economic development. The formation of a new strategic vision of the regional space, changing the directions of its transformation and development characteristics is substantiated. A model of institutional transformation of the regional economic system is developed, which provides for evolutionary and revolutionary ways of changing economic institutions. A typology of transformational transformations of regional economic systems was carried out according to the development trajectory, the nature of institutional changes, the ratio of formal and informal norms, the type of feedback and the stability of the transformed system; the type of transformation was defined as an intermediate state of transition between phases of development. A methodological approach to assessing the transformation of the institutional system of the region was formed based on the principle of congruence of norms and institutions, which determines the success of their import in decentralization conditions. The dissertation identified and scientifically substantiated the directions and priorities of implementing regional strategies of socio-economic development, relevant for regional economic systems of Ukraine in decentralization conditions. A phased system of the main directions of managing the economic development of the regions of Ukraine was developed, and a methodological framework for regulating and assessing the effectiveness of implementing regional strategies of socio-economic development was also formed. The proposed approach can be used as a comprehensive methodological basis for developing, implementing and monitoring the effectiveness of managing the economic development of regions. The modeling of the interaction processes of economic agents of the regional economic system was carried out on the basis of the partnership model of public-private partnership, which is based on a combination of key constructs of the transformation of the institutional system of the region. A multidimensional approach to assessing the transformation processes of the institutional system of the region was proposed, which allows taking into account both the integrated impact of management transformations on the economic development of the region and the factorial impact of individual parameters. Within the framework of the study, two economic and mathematical models were built: the first reflects the cumulative impact of management processes in the institutional system of the region, the second - the differentiated impact of individual management components. A mechanism for the development of the institution of public-private partnership within innovation clusters was developed, which integrates economic, organizational, motivational, legal and institutional components. The proposed mechanism is considered as a tool of state regulation aimed at harmonizing the interests of subjects and objects of management and overcoming institutional contradictions in the process of implementing partnership projects.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Мельниченко М. Системно-структурна трансформація промислового розвитку України: сучасний стан і регіональні пріоритети модернізації. Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences. 2023. Т. 320. № 4. С. 551-556.
- Мельниченко М. Проблеми та пріоритети інвестиційно-інноваційного розвитку промислового сектора регіону. Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки. 2024. Т. 332. № 4.

C.509-516.

- Мельниченко М.О. Теоретична концептуалізація поглядів і понять процесів трансформації. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2025. Т. 10. № 1. С. 365-369.
- Мельниченко М. Децентралізація та цифрова трансформація як основа модернізації управління економічним розвитком регіонів України. Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences. 2025. Т. 342. № 3(2). С. 419-424.
- Мельниченко М. Сучасні тенденції трансформаційних перетворень в управлінні економічним розвитком регіонів України в умовах децентралізації. Modeling the development of the economic systems. 2026. № 1. С. 241-247.
- Мельниченко М.О. Процеси децентралізації регіонального управління. Modern vision of implementing innovations in scientific studies: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the IV International Scientific and Theoretical Conference, September 6, 2024. Sofia, Republic of Bulgaria: International Center of Scientific Research. С. 7-9.
- Мельниченко М.О. Етапи соціально-економічного зростання та розвитку регіонів. Здобутки та досягнення прикладних та фундаментальних наук XXI століття: збірник наукових праць VIII Міжнар. наук. конф. (м. Біла Церква, 22 листопада 2024 р.) / Міжнародний центр наукових досліджень. Вінниця : ТОВ «УКРЛОГОС Груп, 2024. С. 25-27.
- Мельниченко М.О. Теоретична концептуалізація понять процесів трансформації. Молодь, освіта, наука, культура і національна самосвідомість в умовах європейської інтеграції: збірник тез доповідей XXVI Всеукр. наук.- практ. конф. (м. Київ, 16 травня 2024 р.). Т. 2. С. 159.
- Мельниченко М.О. Підприємництво та стратегічні напрями розвитку бізнес процесів в умовах глобальних викликів: III Міжнародний економічний форум (м. Хмельницький, 10-11 листопада 2023 року).
- Мельниченко М.О. Розуміння поняття трансформація в економічному контексті. Modernization of today's science: experience and trends: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the VII International Scientific and Theoretical Conference, January 24, 2025. Singapore, Republic of Singapore: International Center of Scientific Research. С. 24-25.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: підвищення продуктивності праці

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U100615

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шпильова Віра Олексіївна

2. Vira O. Shpileva

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125622

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, Черкаси, Черкаський р-н., 18031, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Васильців Тарас Григорович

2. Taras H. Vasylytsiv

Кваліфікація: д.е.н., професор, 21.04.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2889-6924

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 05539979

Місцезнаходження: вул. Козельницька, Львів, 79026, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стадник Валентина Василівна

2. Valentina V. Stadnyk

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071234

Місцезнаходження: вул. Інститутська, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29016, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чобіток Вікторія Іванівна
2. Viktoriia Chobitok

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-5272-388X**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна**Код за ЄДРПОУ:** 02071205**Місцезнаходження:** майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Богуславська Світлана Іванівна
2. Svitlana I. Bohuslavska

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.05**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-6834-9765**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького**Код за ЄДРПОУ:** 02125622**Місцезнаходження:** бульвар Шевченка, Черкаси, Черкаський р-н., 18031, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Яценко Олександр Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Яценко Олександр Володимирович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Білоус Світлана Петрівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна